<http://revped.ise.ro>

Print ISSN 0034-8678; Online ISSN: 2559 - 639X

AN INNOVATIVE APPROACH TO ASSESSMENT DURING EARLY EDUCATION

O abordare inovativă a evaluării în educația timpurie

Daniela-Mihaela FLORESCU

Journal of Pedagogy, 2020 (2), 223 - 236

<https://doi.org/10.26755/RevPed/2020.2/223>

The online version of this article can be found at: <http://revped.ise.ro/en/2020/>

This work is licensed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Published by:

**CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI ȘI EVALUARE ÎN EDUCAȚIE
UNITATEA DE CERCETARE ÎN EDUCAȚIE**

<http://www.ise.ro/>

<https://rocnee.eu/>

Further information about *Revista de Pedagogie* – *Journal of Pedagogy* can be found at:

Editorial Policy: <http://revped.ise.ro/editorial-policy/>

Author Guidelines: <http://revped.ise.ro/en/author-guidelines/>

O ABORDARE INOVATIVĂ A EVALUĂRII ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE

Daniela-Mihaela Florescu*

Grădinița cu P.P. „Căsuța Bucuriei” nr. 11,
Brașov, România
dmflorescu@yahoo.com

Rezumat

IDELA (Dezvoltarea internă și evaluarea timpurie a învățării) este un instrument de evaluare elaborat în urma unei activități de trei ani, de către Ivelina Borisova, de la organizația Salvați Copiii, cu ajutorul lui Vidur Chopra. Acesta permite să se evalueze dezvoltarea și educația timpurie a copiilor de vârstă mică (3,5-6,5 ani).

Ca urmare a activității de verificare și modificare a instrumentului, de-a lungul unei perioade de trei ani, în mai multe locații din 12 țări diferite, a rezultat un instrument de evaluare care include 24 itemi, este ușor de tradus și gestionat și prezintă niveluri de fidelitate și validitate ridicate.

Când s-a aplicat în diferite țări, instrumentul a fost adaptat ținând cont de fezabilitatea administrării, de relevanța instrumentului și a politicii la nivel de țară, precum și de aplicabilitatea la nivel internțional.

În România, aplicarea instrumentului a fost realizată în *clasa face to face* la evaluarea inițială a 300 de copii cu vârsta de 3-6 ani de la Grădinița „Căsuța Bucuriei”, nr. 11 din Brașov. Dimensiunea inovativă a aplicării a constat în faptul că evaluarea finală s-a realizat într-o „clasă virtuală”, cu 230 de copii, dar adaptându-ne contextului pandemic în care s-a desfășurat învățarea, fie în scenariu hibrid, fie exclusiv online.

Cuvinte-cheie: clasa face to face, educația timpurie, evaluare inovativă, instrument internțional de evaluare.

Abstract

IDELA (International Development and Early Assessment of Learning) is an

* Director, Grădinița cu P.P. „Căsuța Bucuriei” nr. 11, Brașov, România.
Cadru didactic asociat, Dr., Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Universitatea Transilvania, Brașov, România.

assessment tool developed following a three-year activity by Ivelina Borisova, from Save the Children, with the help of Vidur Chopra. It allows to evaluate the development and early education of young children (3.5-6.5 years).

The assessment tool resulted after three years of verifying and modifying the instrument, in several locations in 12 different countries. The tool includes 24 items, is easy to translate and manage and presents levels of high fidelity and validity.

When applied in different countries, the instrument has been adapted taking into account the feasibility of administration, the relevance of the instrument and policy at country level, as well as its applicability at international level.

In Romania, the application of the instrument was made face to face during the initial evaluation of 300 children aged 3 -6 at the Kindergarten "C su a Bucuriei", no. 11 from Bra ov. The innovative dimension of the application was the final assessment: it was conducted in a "virtual classroom" with 230 children, but adapted to the pandemic context in which the learning took place, either in a hybrid scenario or exclusively online.

Keywords: *early education, face to face class, innovative assessment, international assessment tool, virtual class.*

1. Contextul cercet rii

Instrumentul IDELA (Dezvoltarea interna ional i evaluarea timpurie a nv rii), dezvoltat de Funda ia Salva i Copiii, a fost introdus n cadrul de monitorizare i evaluare a proiectului *Pe locuri-fi i gata-start!* (engl. Ready-Set-Go RSG), implementat de Fondul de Educa ie pentru Romi (REF) România, i a primit asisten tehnic de c tre Banca Mondial i sprijin financiar din Granturile norvegiene (Banca Mondial , 2015). Obiectivul vizat a fost de a evalua impactul activit ilor RSG atât asupra dezvolt rii copiilor, cât i asupra mediului de nv are la domiciliu, n familiile care au beneficiat de program.

Aplicarea instrumentului IDELA, n anul 2019-2020, n gr dini a noastr , a pornit de la interesul de a demonstra c dezvoltarea copiilor se afl n strâns rela ie cu mediul de nv are i cu practicile educa ionale, n contexte i scenarii de nv are foarte diferite (scenariu fa în fa - septembrie 2019-februarie 2020, scenariu ro u - exclusiv online- martie-iunie 2020).

Aceste schimb ri ale mediului de nv are (fa în fa , online sau hibrid) au

avut impact asupra a tot ceea ce presupune învățarea, asigurarea feedbackului, evaluarea, rezultatele copiilor, practicile cadrelor didactice, relația cu familiile. În instituțiile de învățământ preșcolar, cadrele didactice s-au adaptat și au continuat activitatea, dar simpla conversie la conținutul digital nu a fost suficient.

Curriculumul (MEC, 2019) a fost adaptat noului context de învățare, astfel încât dimensiunile dezvoltării, comportamentele vizate ca așteptări pentru dezvoltarea la aceste vârste să rămână neschimbate. Conținuturile învățării au fost flexibilizate și adaptate în funcție de mediu, de cine acordă suport, pentru că la această vârstă învățarea se poate desfășura doar cu sprijinul și îndrumarea adulților de referință – cadrele didactice, respectiv, familia.

Schimbarea a vizat structurarea conținuturilor în stil de prezentare și adaptarea acestora pentru a se potrivi cu o platformă de livrare. Aceasta a însemnat reorganizarea conținutului, îmbinarea stilurilor didactice de predare, alegerea activităților care invită copilul la participarea constantă la activitate în mediul virtual, utilizarea softurilor educaționale la dispoziție, a filmelor educative, a înregistrărilor făcute de către profesoare pentru a demonstra și explica modul de lucru, al testelor și al jocurilor online sau cu ajutorul altor activități necesare pentru a crește implicarea copiilor în procesul de învățare.

Cadrele didactice au trecut prin etapa de a transpune predarea față în față în mediul virtual, al tehnologiei, aceasta fiind considerat mai degrabă o interfață utilă în condițiile date.

Treptat, după perioada de încercare a tehnologiei și de reglare, de adaptare a predării tradiționale la noile contexte, au început să apară noi direcții de abordare orientate către extinderea orizontului de conținut, a formelor de organizare a învățării și a evaluării. De asemenea, optimizarea designului de învățare în clasa virtuală, a interactivității și implicării copiilor asistați de părinți a continuat să rămână o prioritate.

Experiența noastră a demonstrat că este benefic crearea unui spațiu virtual cu utilizare directă pentru dezbateri, schimburi de informații, sesiuni de aplicații, activități, jocuri, socializare pentru a menține legătura cu copiii și părinții care au asigurat suport în învățare.

În perioada stării de urgență am creat clasa virtuală prin intermediul platformei Padlet, care oferă numeroase beneficii pentru activitățile de predare, învățare, evaluare. Padlet este o platformă unde profesorii pot crea clase, discuta și adăuga imagini, fiind multe lucruri care se pot adapta. Spre exemplu, poți face padlet-ul public/privat/protejat cu parola. Cu ajutorul platformei Padlet se poate: să adaugi un hyperlink, o fotografie sau un document (word, pdf), să scrii, să încarci o înregistrare, un film etc. Activitățile pot fi structurate după cum se dorește (pe tipuri de activități, pe zile, pe niveluri de vârstă), se poate trimite un singur link prin ilor pentru materialele strânse, structurate și explicate. Platforma oferă și alte facilități: se pot descărca documente în format Word sau Pdf interactiv (cu click pe link-uri); se poate personaliza pagina (poziție de fundal, culori diferite pentru fiecare postare, simboluri etc.) și devine atractiv pentru copii; se acordă feedback imediat și se pot pune simboluri-recompensă, în scop de apreciere și motivare, pentru copiii care lucrează și pentru cei care lucrează bine.

Această aplicație poate restricționa editarea, lăsând Padlet-ul în modul de vizualizare în perioada când nu te afli la activitate. Ca să deschizi clasa virtuală în Padlet se poate trimite link-ul în multe modalități: apăsând butonul de distribuire, se poate trimite prin email, Tweet și alte aplicații.

Chiar dacă preșcolarii nu s-au mai văzut fizic, învățarea, colaborarea, interacțiunea socială nu au dispărut, ci au fost încurajate chiar și în mediul virtual. Interacțiunile fizice sunt vitale pentru dezvoltarea abilităților de comunicare și colaborare, dar și pentru lărgirea orizontului în sfera competențelor, în special ale celor socio-emoționale, a capacităților și atitudinilor în învățare.

S-au desfășurat activități distractive, atractive și interactive, copiii au colaborat și au experimentat. Prin intermediul acestor activități, copiii au putut împărtăși beneficiile, la rândul lor, de competențele celorlalți parteneri educaționali. La momentul actual, există o diversitate de strategii de învățare care ajută la ghidarea și adaptarea experiențelor de învățare și interacțiune socială, chiar și virtuală.

Organizarea clasei virtuale a fost primul pas asupra căruia ni s-a concentrat atenția și a fost urmat de sincronizarea conținutului cu demersurile didactice și acordarea de sprijin prin ilor, copiii mici având nevoie permanent să fie asistați de adulți.

Desigur că s-a pus și problema cum să se realizeze evaluarea la aceste vârste în clasa virtuală. Evaluarea reprezintă un factor cheie al strategiilor/metodelor de învățare/competențelor (Manolescu, 2015) pentru a asigura un flux continuu în dezvoltarea adecvată a competențelor. Probabil, cel mai mare atu al învățării în mediul virtual este multitudinea de metode captivante și interesante de evaluare, cum ar fi jocuri, probe, softuri, precum și alte instrumente care pot fi aplicate și față în față.

Evaluarea în clasa online oferă șansa de a identifica acele comportamentele care au nevoie de îmbunătățire. Rolul formativ al evaluării este dat și de formularea feedbackului pentru cadrele didactice, dar și pentru părinți, pentru a vedea ce comportamente, dintre cele vizate, sunt dezvoltate, pentru câte se impune acordarea de sprijin și care dintre dimensiunile dezvoltării au nevoie de activități de remediere.

Provocarea a fost și mai mare în cazul nostru, în condițiile în care evaluarea inițială am realizat-o utilizând instrumentul IDELA în clasa față în față. Se punea întrebarea dacă, pentru a observa, pe baza acestui instrument rezultatele, progresul copiilor, reușeam să realizăm o evaluare reală, validă în mediul online. Era important să ne asigurăm că evaluarea putea fi transparentă și să reflecte adevăratul potențial al copiilor.

Aplicarea IDELA în evaluarea inițială și la evaluarea finală a înălțat temerile cadrelor didactice față de utilizarea unui format digital pentru evaluare, pe baza unui instrument testat și aplicat până acum numai în clasele față în față. Astfel, am constatat că rezultatele evaluării au demonstrat progresul copiilor și au permis părinților să fie parte din procesul educațional și chiar din cel de evaluare. S-au realizat dialoguri constructive împreună cu copiii, iar anumite recomandări ale profesorului (legate de evaluare) au putut fi urmărite și de către părinți.

Pe viitor, aceste tipuri de evaluare pot fi menținute ca modalități curente de evaluare. Astfel, percepția părinților față de educația timpurie, evaluarea în acest segment și relația lor cu grădinița vor deveni mult mai bune, deoarece vor fi implicați continuu în acest proces.

2. Instrumentul de cercetare

Instrumentul IDELA a fost aplicat în numeroase țări în care populația are venituri mici și medii, cu scopul de a sprijini îmbunătățirea continuă a programului, de a spori responsabilitatea la nivelul inițiativelor ECCD (engl. Early Childhood Development Initiative) la nivel mondial și de a oferi date și dovezi despre relația dintre învățare și dezvoltarea copiilor.

Instrumentul s-a bazat pe o serie de surse și instrumente existente dintr-un număr de țări unde acestea au fost disponibile, precum și pe numeroase instrumente dezvoltate și utilizate de echipele naționale ale Organizației Salva Copiii. Instrumentul a parcurs mai multe etape de validare: în prima etapă a procesului de validare, peste 65 de itemi au fost testați cu scopul reducerii numărului acestora și a identificării itemilor fezabili, care pot fi utilizați în cât mai multe țări și contexte, la copiii cu vârste cuprinse între 3-6 ani. Ca urmare a activității de verificare și modificare a instrumentului, de-a lungul unei perioade de trei ani, în mai multe localități/centre din 12 țări diferite, s-a obținut un instrument de evaluare care include 24 itemi, care este ușor de tradus și gestionat și care prezintă niveluri de fidelitate și validitate ridicate (IDELA TOOL, 2015, p. 2). În Etiopia, spre exemplu, evaluarea IDELA pentru copii a fost utilizată pentru a măsura învățarea timpurie și dezvoltarea copiilor implicați în program (ELM, 2016).

Rezultatele obținute prin aplicarea IDELA permit analiza relațiilor dintre dezvoltarea copiilor și mediile de acasă. Astfel, se constată relația direct proporțională între abilitățile mai înalte ale copiilor și mediul favorabil de învățare la domiciliu (mai multe materiale și activități de învățare). De asemenea, pentru toate categoriile incluse în IDELA, copiii din familiile în care veniturile sunt mai mari tind să aibă scoruri de dezvoltare anterioare mai bune în comparație cu colegii din familii care dispun de mai puține resurse financiare, cu excepția categoriei dezvoltare motorie emergent (vezi Figura nr. 1). Nu s-au găsit diferențe semnificative între abilitățile timpurii ale băieților și fetelor. Interesant, nu au existat relații semnificative între perioada de timp petrecută de copii în centrele ECCD și abilitățile de învățare timpurie.

Având în vedere natura cuprinzătoare a instrumentului, precum și utilizarea globală extinsă, în contexte diverse (de exemplu, în proiecte care au vizat

incluziunea romilor în Bulgaria și Slovacia), IDELA a fost selectat în comun de REF România și Banca Mondial drept instrumentul principal pentru a evalua impactul activității de Ready-Set-Go atât pentru dezvoltarea copiilor, cât și pentru mediul de învățare la domiciliu în familiile care beneficiază de program.

Aplicarea instrumentului IDELA în cercetarea noastră a avut ca obiectiv evaluarea impactului intervențiilor educaționale realizate în clasa virtuală, atât asupra dezvoltării copiilor, cât și asupra mediului de învățare la domiciliu, copiii fiind sprijiniți de către diferiți membrii ai familiei și de profesorii care au asumat rolul de facilitatori.

Elementele componente ale evaluării, incluse în IDELA, sunt incluse în tabelul de mai jos.

Brut și fin Abilități motorii	Alfabetizare emergent	Alfabetizare numerar	Dezvoltare socio- emoțională	Alți itemi
Opărit	În alegerea tipăriturii	Mărimă/greutate	Prieteni	Abordări la învățare
Copiază o formă	Vocabular expresiv	Indicații	Recunoașterea emoțiilor de sine	Inhibitor control
Desenează o figură umană	Identificarea scrisorii	Sortare	Recunoașterea emoțiilor în altele	Sortează itemi
Împachetează hârtia	Scrisoare emergentă	Identificarea numărului	Conflict rezolvat	De memorie
	Conștientizarea auzului fonematic	Identificarea formei	Informații personale	
	În alegerea orală	Correspondența unu la unu		
		Operații simple		
		Puzzle complet		

Figura nr. 1. Elementele incluse în IDELA

Înainte de a începe orice evaluare, este important să se stabilească un context relaxat, stimulativ pentru copilul evaluat.

Instrumentul recomandă să se înceapă evaluarea prin câteva întrebări cu privire la subiecte care îl interesează, astfel încât copilul să perceapă evaluarea ca pe un joc, mai curând, decât ca pe un test serios.

3. Aplicarea instrumentului și interpretarea rezultatelor

Instrumentul IDELA acoperă toate domeniile de dezvoltare cuprinse în Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului, documentul de referință pentru monitorizarea și evaluarea achizițiilor copiilor din învățământul preșcolar.¹

Având în vedere aceste similitudini, IDELA a fost aplicat în Grădinița „Căsuța Bucuriei”, nr. 11 Brașov, în perioada septembrie - octombrie 2019 pe parcursul a două săptămâni de evaluare inițială, la toate cele 11 grupe de copii din grădiniță (N=300): patru grupe mari, patru grupe mijlocii și trei grupe mici; a adică, în evaluare au fost cuprinși copii între 3 și 5-6 ani. Instrumentul a fost aplicat în clasă față în față de către educatoarele grupelor. La grupele mici, perioada de evaluare a fost extinsă până la o lună, prin urmare, aplicarea instrumentului s-a finalizat în săptămâna 24-30 octombrie 2019.

Datele au fost prelucrate și interpretate de către directorul grădiniței și de un psiholog sociolog.

Acest instrument a fost aplicat încă o dată la finalul semestrului I, în perioada ianuarie 2020, de asemenea, în clasă față în față. Au fost culese datele, interpretate și comparate cu cele de la evaluarea inițială.

Evaluarea finală s-a realizat în iunie 2020, dar în clasă virtuală, având în vedere starea de urgență. Numărul copiilor evaluați în acel moment a scăzut ușor la 230, fiindcă mulți dintre copii au fost lăsați în grija bunicii sau nu au avut acces la internet sau la aparatură specifică activității de învățare la distanță.

Interpretarea datelor s-a făcut în programul SPSS.

Rezultatele obținute de copii la evaluarea inițială (din septembrie-octombrie 2019), în clasă față în față și la evaluarea finală (din iunie 2020), în clasă virtuală sunt redată în tabelul nr. 1. Tabelul include doar rezultatele copiilor care au participat la evaluarea inițială și la cea finală.

Rezultatele pun în valoare progresul realizat de către copii, de la evaluarea

inițial la cea final, datorat unui program de intervenție educațional, într-un mediu de învățare diferit (mediul online).

Tabelul nr. 1. Centralizarea rezultatelor la evaluarea inițial și la cea final

Nr. Crt.	CATEGORII/ TERMENI DE REFERINȚĂ	EVALUARE INIȚIAL (230 COPII EVALUAȚI)	EVALUAREA FINAL (230 COPII EVALUAȚI)
1.	CONȚINUT PERSONAL	4,76%	5,35%
2.	MIME/LUNGIME	3,19%	3,81%
3.	SORTARE/CLASIFICARE	1,42%	1,84%
4.	FORME	3,23%	4,32%
5.	IDENTIFICARE DE NUMERE	8,73%	11,6%
6.	CORESPONDENȚĂ UNU LA UNU	2,83%	3,80%
7.	ADUNARE/SCĂDERE	1,43%	2,37%
8.	COMPLETARE PUZZLE	3,66%	5,33%
9.	PRIETENI	4,05%	7,35%
10.	CONȚINUT EMOTIONAL	2,84%	3,65%
11.	EMPATIE	2,13%	2,70%
12.	SOLUȚIONAREA CONFLICTELOR	1,63%	2,50%
13.	MEMORIE DE LUCRU	2,07%	3,15%
14.	JOCUL CAP/PICIOARE	6,11%	7,63%
15.	VOCABULAR ORAL	10,87%	12,07%
16.	CONȚIENTIZAREA LITERELOR SCRISE	1,81%	2,67%
17.	IDENTIFICAREA LITERELOR	4,04%	6,31%
18.	PRIMELE SUNETE/LITERE	1,27%	2,14%
19.	SCRIERE	1,47%	2,64%
20.	ÎN ELEGERE VERBAL	5,06%	6,33%
21.	COPIERE DE FORME	1,53%	3,13%
22.	DESENUL UNEI PERSOANE	5,72%	6,75%
23.	ÎMPĂTURIREA HÂRTIEI	2,79%	5,28%
24.	SĂRITURI	6,97%	8,65%

Pentru a calcula un scor total IDELA, răspunsurile copiilor la fiecare cerință inclus în instrumentul de evaluare sunt adunate și împărțite la numărul total de răspunsuri. Altfel spus, rezultatul IDELA este dat de numărul (absolut și în procente) al copiilor care se încadrează într-una din cele cinci categorii de răspuns (de la nici un răspuns până la cinci răspunsuri corecte).

În imaginile de mai jos, prezentăm rezultatele obținute de copii (evaluarea inițială) la categoria conținut personal. Tabelul prezintă frecvența răspunsurilor copiilor participanți la evaluare, pentru variabila „conținut personal” și procentajul înregistrat de fiecare copil raportat la numărul total de subiecți.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid zero puncte	2	,9	,9	,9
un punct	4	1,7	1,7	2,6
doua puncte	20	8,7	8,7	11,3
trei puncte	20	8,7	8,7	20,0
patru puncte	35	15,2	15,2	35,2
cinci puncte	43	18,7	18,7	53,9
sase punctaj maxim	106	46,1	46,1	100,0
Total	230	100,0	100,0	

Figura nr. 2. Răspunsurile copiilor la categoria Conștiință personală (evaluare inițială)

Figura nr. 3. Ierarhia punctajului (de la 0 la 6 puncte) la categoria conștiință personală

4. Programul de intervenție bazat pe metoda stimulării optime a creierului (engl. *brain friendly manner*) și rezultatele obținute la evaluarea finală pe baza IDELA

De la evaluarea inițială până la evaluarea finală s-a înregistrat un progres în rezultatele copiilor, așa cum reiese și din datele prezentate în tabelul nr. 1. Rezultatele sunt explicabile prin faptul că între cele două etape de evaluare, copiii care au frecventat cursurile în perioada studii de urgență (N= 230) au participat la programul de intervenție pregătit de educatoare având ca punct de plecare noul curriculum pentru educație timpurie.² Intervenția a fost fundamentată pe proiectarea conținuturilor pornind de la rezultatele copiilor obținute în cadrul evaluării inițiale, pentru fiecare item din instrumentul de evaluare.

Activitățile de predare au utilizat metoda stimulării optime a creierului (engl. *brain friendly manner*). Predarea bazată pe această metodă este aliniată la modul în care creierul funcționează cel mai bine și anume: să participe, să proceseze, să rețină și să reactiveze informații. Cu ajutorul acestei metode, predarea devine mai veselă, iar învățarea este mai distractivă și mai eficientă (Kagan, 2020). Construind un mediu plin de respect, utilizând cuvinte încurajatoare, feedbackul pozitiv și rutine familiare, acordăm creierului copilului răgazul de a se relaxa și de a primi noi informații. Emoțiile copiilor sunt implicate în învățare, atunci când profesorii sau părinții asigură unui copil o atmosferă de siguranță, este mai ușor pentru ei să transfere cunoștințele în memoria lor pe termen lung. Copiilor li s-a oferit ocazia de a participa la activități care să le ofere o mulțime de oportunități de a practica noi abilități. S-au creat activități antrenante care ocupă nu numai creierul, ci implică și mișcarea fizică, prin care copiii învață mai mult. Folosind activități care permit copiilor să manipuleze obiecte și să utilizeze imagini ca instrumente de învățare, i-am ajutat să concentreze atenția asupra sarcinii de lucru.

Datele adunate pe parcursul evaluării sugerează că materialele de lectură și activitățile de lectură la domiciliu, sub îndrumarea familiei, anticipează semnificativ scorurile legate de literatură, în timp ce numărul de jucării disponibile anticipează scoruri legate de numerologie. Situația descrisă implică faptul că adaptarea activităților de intervenție s-ar putea baza pe punerea la

dispoziție a materialelor de citire și a jucăriilor pentru copiii și familiile participante, precum și pe încurajarea continuă a activităților de lectură cu copilul.

Toate activitățile bazate pe metoda stimulării optime a creierului au condus la rezultate mai bune la evaluarea finală, prin scorurile obținute la evaluarea finală (vezi tabelul nr. 1). Astfel, programul de intervenție pare a oferi o cale promițătoare către progresul în învățare, indiferent de mediul în care se desfășoară învățarea.

5. Concluzii

Aplicarea instrumentului IDELA în etapa de evaluare finală a evidențiat o creștere a scorurilor la majoritatea domeniilor evaluate prin acest instrument, pentru toți copiii participanți la cele două etape de evaluare. Deși datele nu sunt relevante statistic, din cauza dimensiunii eșantionului, ele permit totuși formularea unor aprecieri referitoare la progresul copiilor participanți la programul de intervenție bazat pe metoda stimulării optime a creierului.

Rezultatele finale sunt cu atât mai relevante cu cât sunt asociate unor activități de învățare desfășurate la distanță. Astfel, prin aceste rezultate este validat nu doar programul de intervenție, dar și aplicarea online a instrumentului. Pe baza continuării proiectului în anul școlar 2020-2021, folosind un eșantion mai mare, există premise pentru extinderea programului, în parteneriat cu organizația Salvați copiii, la mai multe grădinițe din orașul Brașov. Printre beneficiile acestuia menționăm încurajarea bunelor practici parentale, prin implicarea continuă a părinților în procesul de învățare și evaluare.

Prin participarea la programul de intervenție, cadrele didactice au conștientizat cum se lucrează cu instrumentul IDELA, inclusiv în mediul virtual. Ele au lucrat intens cu familiile copiilor, trimițând materiale suport, unde a fost cazul, pentru a veni în sprijinul părinților. De asemenea, au conștientizat că pot acorda o mai mare atenție individualizării, centrării pe copil, pe parcursul evaluării online și au avut ocazia de a-și extinde și perfecționa practicile de evaluare, mai ales în privința oferirii și primirii de feedback. Participarea cadrelor didactice la programul de intervenție a însemnat o ocazie de dezvoltare